

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 207/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. M. C., P., Č., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoD 11/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. M. C. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2012 doručená sťažnosť MUDr. M. C., P., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu

v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoD 11/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka je „zákonnou dedičkou po poručiťelke A. H., rod. K., nar. ... a zomr. ..., naposledy bytom B...

Dedičské konanie po nebohej A. H., rod. K. sa viedlo na Štátnom notárstve v D. pod sp. zn. D322/71. Rozhodnutie Štátneho notárstva v D. č. k. D322/71-44 zo dňa 01. 10. 1973 však pre procesné pochybenie nenadobudlo právoplatnosť dňa 25. 01. 1974, ako bolo pôvodne vyznačené. Krajský súd v Banskej Bystrici totiž v konaní o dodatočné prejednanie dedičstva po nebohej A. H., rod. K. zistil, že dedičské rozhodnutie č. k. D322/71-44 zo dňa 01. 10. 1973 nebolo doručené právnomu nástupcovi pôvodného zákonného dediča MUDr. J. H. st., jeho synovi MUDr. J. H. ml., ktorý sa ani nevyjadril k relatívnej neplatnosti závetu a preto nariadil, aby sa toto rozhodnutie doručilo MUDr. J. H. ml. aj s výzvou na vyjadrenie sa k relatívnej neplatnosti závetu poručiťelky A. H., rod. K. ...

Dedičskú vec po poručiťelke A. H., rod. K. opätovne prejednal Okresný súd v Dolnom Kubíne prostredníctvom súdneho komisára JUDr. M. K. a rozhodol uznesením č. k. D416/1996, IV Dnot 135/96 zo dňa 10. 01. 2006. ...

Proti tomuto uzneseniu Okresného súdu v Dolnom Kubíne podali odvolanie dedičky po závetnej dedičke M. K., jej dcéry M. G., rod. K. a F. K., rod. K.. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 9 CoD/12/2006 zo dňa 10. 01. 2007. ...

Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 9 CoD/12/2006 zo dňa 10. 01. 2007 som... podala prostredníctvom mojej právnej zástupkyne dovolanie spísané dňa 21. 02. 2007. Na základe tohto dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 3 Cdo 171/2007 zo dňa 25. 09. 2008 dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline v podstatnej časti zrušil a vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. ...

Krajský súd v Žiline opätovne rozhodol uznesením č. k. 10 CoD/24/2008 zo dňa 11. 12. 2008. Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline som opäť podala dovolanie... Na základe tohto dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 3 Cdo 119/2009 zo dňa 20. 05. 2010 opäť dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zrušil a vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. ...

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 119/2009 zo dňa 20. 05. 2010 bolo doručené Okresnému súdu Dolný Kubín dňa 31. 05. 2010. Okresný súd Dolný Kubín predložil spis Krajskému súdu v Žiline dňa 23. 06. 2010.

V marci 2011 som prostredníctvom advokátky JUDr. D. S. zisťovala na KS v Žiline, aký je stav v tejto dedičskej veci. Moja právna zástupkyňa bola dňa 28. 03. 2011 informovaná, že senát JUDr. R. U. na Krajskom súde v Žiline sa bude touto právnou vecou zaoberať v apríli 2011.

Do dnešného dňa Krajský súd v Žiline o tejto právnej veci nerozhodol.“

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľka ďalej uviedla:

„Krajskému súdu v Žiline predložil Okresný súd Dolný Kubín spis dňa 23. 06. 2010, z čoho vyplýva, že Krajský súd v Žiline po dobu takmer dvoch rokov vo veci nekonal a nerozhodol.

Nečinnosť Krajského súdu v Žiline v tejto dedičskej veci je o to závažnejšia, že ide o starú dedičskú vec, ktorá pochybením súdu nebola právoplatne ukončená v pôvodnom dedičskom konaní, teda dedičské konanie, ktoré začalo v roku 1971 nie je doteraz právoplatne skončené.

Sťažovateľka som podala prostredníctvom mojej právnej zástupkyne sťažnosť na priedahy v konaní adresovanú predsedovi Krajského súdu v Žiline dňa 23. 01. 2012. Na túto moju sťažnosť som doteraz nedostala žiadnu odpoveď.

Tým, že Krajský súd v Žiline v dedičskej veci po nebohej A. H., rod. K. riadne nekoná, dochádza k výrazným priedahom v tomto dlhoročnom dedičskom konaní. Jednoznačne možno konštatovať, že sťažovateľka som stratila možnosť dosiahnuť právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vo veci v primeranom čase.

... tvrdím, že postupom Krajského súdu v Žiline bolo porušené moje základné právo na prerokovanie mojej veci bez zbytočných priedahov.“

Vzhľadom na opísaný skutkový stav sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo MUDr. M. C., sťažovateľky a účastníčky konania v dedičskej veci po nebohej A. H., rod. K.... na prerokovanie dedičskej veci bez zbytočných priedahov

zaručené v čl. 48 ods. 2 Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod spisovou značkou 8 Cod/11/2010 porušené bolo.

2. Sťažovateľke MUDr. M. C. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 3 320,00 €, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný sťažovateľke vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Sťažovateľke MUDr. M. C. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 314,71 €..., ktoré je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť advokátke JUDr. D. S. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Pretože sťažovateľka (kvalifikovane zastúpená advokátkou) namietala prietahy len v (odvolacom) konaní vedenom pred krajským súdom pod sp. zn. 8 CoD/11/2010, ústavný súd sa zaoberal možným porušením označeného základného práva sťažovateľky len vo vzťahu k postupu krajského súdu v označenom konaní.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoD 11/2010 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Zo súvisiaceho spisu Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 D 416/1996, ktorý si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že po zrušení uznesenia krajského súdu z 11. decembra 2008 a vrátení veci dovolacím súdom okresný súd 23. júna 2010 predložil spis krajskému súdu na ďalšie konanie. V priebehu konania (ako to vyplýva zo sťažnosti) sťažovateľka podala 23. januára 2012 predsedovi krajského súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní. Krajský súd uznesením sp. zn. 8 CoD 11/2010 z 28. marca 2012 rozhodol vo veci sťažovateľky tak, že zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. D 416/1996 z 10. októbra 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo veci konajúci predseda senátu 25. apríla 2012 požiadal podpredsedníčku krajského súdu o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia. Uvedenej žiadosti bolo vyhovené. Lehota na vypracovanie rozhodnutia bola predĺžená do 24. mája 2012, pričom z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v tejto lehote bolo rozhodnutie aj vypracované.

1. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Ústavný súd taktiež už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 56/08), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie pred krajským súdom od postúpenia veci až do rozhodnutia vo veci samej trvalo jeden a trištvrte roka, pričom podanie sťažnosti predsedovi krajského súdu sa v danom prípade ukázalo účinným prostriedkom nápravy. Na základe sťažovateľkou podanej sťažnosti krajský súd vo veci rozhodol 28. marca 2012 (aj keď ešte nie právoplatne vzhľadom na nedoručenie rozhodnutia účastníkom konania z dôvodu predĺženia lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia). Podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať označený postup krajského súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

S ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup krajského súdu v označenom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, preto ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Napadnuté konanie bolo na krajskom súde skončené (aj keď zatiaľ nie právoplatne) uznesením z 28. marca 2012. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou doručenou 4. mája 2012 (podanou na poštovú prepravu 2. mája 2012), t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľka označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom odvolacom konaní pred krajským súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej sťažnosti aj z tohto dôvodu pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012